

1 TESALONAIKA KUIMP TEPA IK KÜŁ

Ya Buk Ei Nga Puł Ei:

Pol ndi, mon ei, mondpa pili wamp kont nga mat kən ropa ngurum. Ei wamp mbə mbun mindil orum mbila nimba ronduł mundpa, molk kai mondək, en enim nga kongun mbə rək rək etək, wote Kraist yant ombo ei nga man ngurum.

Ya Buk Ei, Nam Rurum:

Ya buk ei, Pol ndi, mon rurum.

Mon Ropa Nam Ngurum:

Pol ndi, mon ei ropa, Tesalonaika kona ila Got nga rapa tenda wamp kəł kən ngurum.

Ui Nant Ila Rurum:

Pol ndi, mon ei, Korin kona ila mołpa, mon kuimp tepa rurum mbə nga mon ti ya ei. Ei Kraist metəng ei kən, mbuldung orunga pana 51 ila mon kəł rurum.

Ik Ronduł: 1 Tesalonaika 4:14

Tən wamp mbə pora, mondəp pətmən ei, Jisas kołpa, wote łoporpa ombo purum. Ei mel ku, tən akup mondəp pətmən ei, Got kən mondək pilik korung wamp mbə, Jisas yant om ei kən, Got ndi, wamp mbə pəi, təpa mundangga mepa ombo.

IK PENG KÜŁ

Rump

1:1 - Pol ndi, Tesalonaika wamp mon ti, kuimp tepa ropa ngurum ei

- 1:2-1:10 - Tesalonaika wamp kʉł nga mondpa pili orunga ronduł pułnga, molt kai nondrung
- 2:1-2:16 - Pol, Tesalonaika kon ila kongun itim mel
- 2:17-2:20 - Pol, Tesalonaika wamp kʉł, aldpa mbo kənimp nimba pitim
- 3:1-3:5 - Timoti, Tesalonaika kona ila purum
- 3:6-3:13 - Timoti nombułta rung ik kai mat, mon ropa mepa ombo Pol ngułnga, Pol numan ngurum
- 4:1-4:12 - Got numan ngurum uł mbʉ mel itʉi
- 4:13-4:18 - Nuim ei, yant ombo
- 5:1-5:11 - Nuim ei, yant ombo ei nga tʉk kʉn etʉk mulʉi
- 5:12-5:28 - Man ik kai mat

*Pol Ndi, Tesalonaika Wamp Mon Ti Kuimp Tepa
Ropa Ngurum Ei*

¹ Mon ei, na Pol, Sailas, Timoti kʉn, molpʉn ropʉn enim. Got Tipam ei kʉn, Nuim Jisas Kraist raf nga wamp mbʉ met Tesalonaika Got nga rapa tenda ila mormin wamp kʉł kʉn rop ngonmʉn. Got nga wamp poł ti uł ei kʉn, wote molpʉa kundi uł ei, enim kʉn kan piyangga!

*Tesalonaika Wamp Kʉł Nga Mondpa Pili
Orunga Ronduł Pułnga, Molk Kai Mondrung.*

² Tʉn rʉk rʉk enim wamp mbʉ nga, Got kʉn angge nimbun, tʉn nga atinga rormʉn mbila, enim nga pendap mint rondurmʉn. ³ Ombo, enim nga mondpa pili ei, ronduł pułnga, numan uł kun kai mbʉ etʉk, Kraist numan ngormʉn uł ei ndi, kongun ronduł etʉk, Jisas Kraist yant

omba, ei nga ronduł munduk, nokunduk mormin uł ei, tən Got Tipam ei kən, kundup nimin ei nga, enimp kułi nakurmen.

⁴ Angmən, tən pənmin ei, Got ndi, enim numan ngumba, elim nga wamp mendpuł kuł nimba mbi ropa titim. ⁵ Tən ndi, enim Rənang Ik Kai ei, nimbuñ ngurmən ni, ik nəmə ti mon! Ik ei nga ronduł ei kən, Mułngə Wingti kən, rak ndupən ik nilmina, enim nga mundmong ila mondpa pili uł ei, ronduł purum. Tən unt enim kən pep murmən ei kən, tən nga puł orunga, enim pilik mormin ei, enim nga nəndpən itmin ni ka!

⁶ Enim tən nga uł itmin mbə kən, wote Nuim ei nga uł etəm mbə pep rormin. Uł ei ndi ku, enim mindil mam mbə nok, Mułngə Wingti nga numan kai pili uł ei ndi, kongun ronduł munduk etək ik ei pilik numan ngorung. ⁷ I etəng uł kai mbə, ya Masaroniya kən, Gris kona rał ila, mondpa pili wamp mormin mbə, waka nduk etəng. ⁸ Wote, Got nga ik ei, enim kən tepe, Masaroniya kən Gris kona rał ila mendpuł pi nəpərəm, mon! Enim Got kən monduk pətmin uł ei, kona mbila pora, kui ndip mel nomba pułnga, wamp ndi, pilik kapla endətəng. Ei kən, akup tən ndi, aldpə Tesalonaika mondpa pili wamp kuł kən, aldpə ik ti nimin mel mon. ⁹ Wamp mbə ndi ku, enim Tesalonaika wamp kuł nga ik mat nətəng ei, tən enim kən ormən ei kən, tən rawe etək uł kai mat etəng. Wote, enim nga kur atinga rormin uł mbə, wak rok, Got wu kupa ei nək pilik, kongun kindmant endətəng. ¹⁰ Wote, elim nga Kangəm wi muł kona ila mołpa, yant omba ei nga nokundurmin ei, elim nga kangəm Jisas, ya

wamp kuł uł ila, łoporpa tupa kont mundrum. Uł ei ndi, tən etpa tətəm. Wote, Got nga popuł akil tepe ekit omba ila, tən etpa təmba.

2

Pol, Tesalonaika Kona Ila Kongun Itim Mel

¹ Angmen, en enim pilik mormin ei, tən enim kən təngənda ombun kongun itmən uł ei omba, wei ai iti nətətəm. ² Enim pətəng ni, unt Tesa-
lonaika urmən ei kən, met Pilipai kona ila, tən təmbuł ndi rok, tən etuk pipil kunduk etəng!
Uł mbun mbə təpən, pilip kelpən int ngumbun,
Got nga ronduł ila mołpən, Got elim nga Rənang
Ik Kai ei, enim kən kundap nitmin. ³ Enim
ik nimbun ngurmən mbə, tən wəłə mbun, ik
nimba ława mundi na, uł łar mul na mbə ndi,
wamp ti təpən, kumngi rundmən pilpən iti
nətətəmən. ⁴ Mon, tən rək rək Rənang Ik Kai
nətəmən ei, nambuł emel, Got elim ndi, nəi
nilinga nətəmən. Tən ndi, mura mondpał wamp
mbə, kundap nimin ei, pilpa mbi ndupa ngurum.
Tən wamp mbə, etəp numan kai pindmin pilpən
iti nətətəmən, Got elim etəp, numan kai pindmin
nimbuł etmən. Got elim ndi, tən nga numan
orunga, kandpa mbi ndułnga, etmin.

⁵ Ei nga, enim pilik mbi nduk mormin ei, tən
ik nəwə mat ni nəndətəmən. Wote, enim kunt
ropən, enim nga mel mat timin pilpən, ik ək
təpən ni nəndətəmən mon! Ei kən, Got pilpa
morum! ⁶⁻⁷ Uł i itmən mbə, enim ndi kep, wote
wamp mat ndi kep, tən kaip nindeing nimbun
uł ti iti nətətəmən. Tən kupa, Jisas nga nombuła
rung wu mendpuł kəł, enim kən mel mat tən

ngeing nilmina ei, wote ni nəndətmən. Wote enim kən, ek ndup nimbun murmən ei, amp ti, elim nga kangambuła nana mbə, rəp etəm ni mel itmin. ⁸ Wote tən ndi, enim numan minal ngumbun, Got nga Rənang Ik Kai ei, enim kundəp nitmin. Wote, ei mint mon, tən kułmən ndam, kapla ku nəmp pitmin. Ei nambuł emel, enim numan minal ngurmən ei nga. ⁹ Angmən, enim pilik mormin ei, tən kongun kindmant rumbuldi rənggilmə rał, muł ti natəpən itmin! I itmin uł mbə ndi, enim wamp mbə mel mat, ngeing nimbun, Got nga Rənang Ik Kai ei nimbun, ngui ngənggərmən mon.

¹⁰ Enim tən kandrung ni mel pilik mormin, wote Got pilpa ku morum. Enim mondpa pili wamp mbə kən, namba uł mat itmin ei, uł kun kupa mbə itmin, wote uł ława mat iti natətəmən. ¹¹ Enim pilik mormin ei, wu tipam ti ndi, elim nga kangambuła mbə nokundpa kai etəm ni mel, tən ndi, enim wamp mbə, tenda tenda nimbun i ku itmin. ¹² Tən ndi, enim etəp ronduł mundpən, rəp kai etpən, enim kəng numan rał ndi, Got nga numan ngumba uł mat etangina, Got enim elim nga təpa mumuk rui uł, wote uł eng nui mbə, oi ropa ngumba pilpa, wi ropa morum ei ngangga, nimbun ronduł mundəp natmin.

¹³ Wote, tən Got kən angge rək rək nimbun mint mormun. Ei nambuł emel, enim tən ndi, Got nga ik nimbun ngurmən ni, wamp mbə nga ik ti mon nək, pilik mbi nduk, numan kai pendək rukər tətəng. Ik ei, enim int mondpa pili wamp kəł kən, ruk ila kongun enim. ¹⁴ Wote angmən, enim mindil tətəng mbə, met Juriya kona ila,

Nuim Jisas Kraist mondak putang rapa tenda ila wamp mbu, mindil tutang ei mel ku, en enim nga kona tenda ila wu kit mat ndi, enim mindil kit mbu ngurung ei mel ku, Juriya wamp mbu i ku etang. ¹⁵ Wote, wu kit mbu ndi ku, unt painui wu mbu rok kondrung, wote Jisas Juriya kona ila rorung, wote ten wu kul rok, mindil kit mbu ngok, ten rok makruk etang. Wu kit mbu, Got ken kep, wamp nga kep, ik kum ti natatmin. ¹⁶ Wu mbu ndi ku, mbo wamp rulaip mbu ken, Got nga wamp etpa ti ul ei, ik mbo indimin namp itmin nombula mbu mi rorung. Ul i etang mbu ndi, en enim nga ul kit mbu, omба kakina elinga, Got nga popul ei, wu kit mbu ken omба murum.

Pol Tesalonaika Wamp Kul Aldpa Mbo Kunimp Nimba Pitim.

¹⁷ Angmen, ten wamp kit mat ndi, ten tk elpa elpa mundrang ui ni ken, ten kangambula etpa ni mel murmen. Ten enim nga kuimp keta ken nakenmen. Ei wote, ten nga numan ei, enim ken ruk ruk pilip mint mormin. Ei ken, enim aldpa kenamin ka nimbun mindil nimbun mormen. ¹⁸ Ten enim ken, int uimin nimbun petmen. Ei wote, ui minal ei ken, na Pol enim ken uimp namp et ei, wote Seitan ei ndi, ten imp morum. ¹⁹ Wote, Jisas Kraist yant om ei ken, elim nga kuimp keta ila, ten mundmong kai pendpen, numan kai pendpen, itimin ei, nambul emel pindmin? Ei ken, enim wamp kul ken, numan mam ti etmba. Ei nga, nokundpen pilip mormin. ²⁰ Ten mbi kai tepen, numan kai pilpen

itmin ei nga muł ei, enim Tesalonaika wamp kəł mendpəł.

3

Timoti Tesalonaika Kona Ila Purum

¹⁻³ Ei kən, enim uł kit mbila, mana ping nimbun kel rondpən, pilip mint mormin uł ei, imp mułmin mel kapła natilinga, numan ei mel pilip mint mołmina, mundmong ei, mi elinga, ya Atins kona ila mułumbil etpəł, təł nga ṫngən Timoti, Got nga kongun endpa, Kraist nga ik puł nimba ngumba etəm ei, enim kən təp mundəmbəł. Kang wu ei ndi, enim təpa rapundpa, enim nga mondpa pili orunga, etpa ronduł mundəmba. I em ei kən, enim uł mbun mindil onum mbila ok, mana pi nəpeing. Enim pilik mormin ei, uł mbun mindil iti mbə, Got elim ndi, tən wamp pora kandəp təmin nimba pətəm mel, tətmən. ⁴ Tən enim kən, rəp ropən murmən ei kən, tən mondpa pili wamp mbə pora, uł mbun mindil iti mat, wote kandəp timin nitmin ni mel ku, akup uł mbun mindil iti mbə kandəp tənmən. ⁵ Ei nga pilip kən, akup na ndi, Timoti təp mundər. Na enim nga mondpa pili orunga etək mormin mel nant nda nəmp, Timoti təp mundər. Ei nambuł emel, enim Seitan ndi, enim oła təpa, kandpa em ndam, tən nga unt, enim kən kongun etəp itmin uł nimbə, wei nəwə itmən mel pemba.

Timoti Nombuła Rung Ik Kai Mat Mon Ropa Mepa Omba, Pol Ngułnga, Pol Numan Ngurum

⁶ Wote, akup Timoti, təł kən yant omba, Rənang Ik Kai mat, enim nga mondpa pili orunga,

wamp numan ngui uł ei nga etmin ei mel, təł kundpa nəm. Wote enim ndi, təł kən numan kai pendək, aldfa kənamin, ka nək etəng mbə mel, təł enim kən i ku nəmp pətəmbəł. ⁷⁻⁸ Ei angmən, təł nga mindil nui uł mbə tətəmbəł ei kən, enim nga uł kai etmin timan ei pilimbuła, təł ronduł minal ngorum. Enim nga mondpa pili uł ei ndi, təł etpa ronduł mundrum, ei mel, enim Nuim ei kən ronduł puk mołung ndam, təł wamp kupa mel pep mułambil. ⁹ Akup tən, Got nga kuimp keta ila, enim kən numan mam ti elinga, Got kən angge nənmən. ¹⁰ Rumbuldi rənggilmə mbila rək rək, Got kən atinga ronduł mondəp ropən, tən kopət wak rangga, enim kən ombun mołpən, ik rungəndpən enim nga mondpa pili ei, ronduł pi napəm ndam, etəp ronduł mundamin nəmp ninmin. ¹¹ Tən numan pənmən ei, Got Tipam elim kən, Nuim Jisas kən nombuła mam ti, enim kən uimin ei nga təpa tiyangga! ¹² Tən nga wamp numan ngui uł ei, enim kanmən ei mel, enim nga orunga, Nuim ei ndi, i ku etangga! Wote, enim kən tepe mba, wamp muł kəmp kona mormin mbila, mba tepe kapłə etangga. ¹³ Uł ei etək itangina, Nuim ei ndi, enim nga mundmong orunga, etpa ronduł mundangga, Nuim Jisas elim nga wamp wingti mbə kən, tənggəł yant om ei kən, enim Got Tipam ei nga kuimp keta ila wamp wingti rałęp mułmin.

4

Got Numan Ngurum Uł Mbə Mel Itəi!

¹ Akup angmən, Got nga numan ila, tən wamp mołp kai mundmən nimba pətəm uł mbə, elim kandək tək pora ndurəng. Ei ama kupa, enim nga ik nək, nombuła andək, kongun etək etmin uł mbila kandəp nənmən. Ei nga, enim kən ronduł mundpən, waldəp nənmən ei, Nuim Jisas nga mbi ila, uł kai etmin mbə, ronduł mondək itəi! ² Tən Nuim Jisas nga ronduł ila mołpən, enim man ngurmən ik nimbə, pilik mbi nduk mormin. ³ Enim Got ndi, iteing nimba pətəm uł mbə. Enim wamp mbə mop map etək, wapra rəi uł mbə ok tək, wamp wingti ralk mułəi! ⁴ Enim wu mbə pora, amp tək, ambənəməl kən rəp rok iting uł ei, uł wingti kun mbila mint itəi! ⁵⁻⁶ Wote, mbo wamp mel ralk, Got mondək pili napilik, wu amp kandpa kum pindi uł ei nga, puł pendək etmin ei mel, enim iti nətəi! Ya ik nənmən mbə, wu əngən ti ndi, ti təpa roi ndupa, wu əngən ti nga amp ei kən, ława iti nətangga mon! Tən ndi, enim ik mbə nga unt ronduł mundpən, man ngurmən ei, uł mbə nga eng ndam, Nuim ei ndi, enim mbun ngumba. ⁷ Got ndi, tən wamp mbə pora, təp wingti rundimp nimba, wi ropa titim. Tən uł kit mbə nga, itəmin nimba, wi ropa ti nətətəm. ⁸ Ei kən, wamp ti ndi, ya ik mbo rondunmən kəł, təpa mbuł ngum ndam, ei wamp ti təpa, mbuł ngui nganggərəm mon! Got Mułńga Wingti ngurum wu ei, təpa mbuł ngo-rum. ⁹ Akup wamp əngənəl numan nguing uł ei nga, mon ropən ik ti, nimbun ngui nangənmən. Ei, nambuł emel, uł ei nga Got ndi, enim nga numan ila kor mbo endpa pora ndurum. ¹⁰ Ei kən, pilik mbi nduk, met Masaroniya kona ila

wamp mormin mbu pui numan ngurmun. I etuk etmin uł ei nga, tən ndi, enim paka rondpun, pilik kelik itui nənmun. ¹¹ Tən ndi, enim unt kundəp nitmin ni mel, enim nga numan orunga, ronduł pangga, raka nək molk, wamp mat nga eng uł mbila, paka rundi nandkən, enim nga ki rał ndi, kongun etuk rəng nəi! ¹² I etuk eng uł ei ndi, wamp mat etuk ora ndung mbu ndi, enim tək ou nduk itangina, wote enim mel ti, kurpa nui nanəmba.

Nuim Ei Yant Ombo

¹³ Angmun, enim mbo wamp ralk. Wamp unt korung nimbuł, ɬoprək oła mułi nəmbuteing nək, kit pili nəpələi! Ik kupa ei, pilik teing nimbuł, enim kundəp nənmun. ¹⁴ Tən wamp mbu pora, mondəp pətumun ei, Jisas kołpa, wote ɬoporpəa ombo purum. Ei mel ku, tən akup mondəp pətumun ei, Got kən mondək pilik korung wamp mbu, Jisas yant om ei kən, Got ndi, wamp mbu pui təpa mundangga, mepa ombo.

¹⁵ Tən ndi, ya Nuim ei nga ik mbo rondmun kəł, Nuim elim ndi, mbo inditim ei mel, Nuim ei yant om i ei kən, tən kont mułmin wamp mbu, ombun akil tiyamina, unt korung wamp mbu, ok kuimp ting. ¹⁶⁻¹⁷ Ei kən, Got nga wi ronduł ti, ekit wangga, anggelo kuimbal morum ei ndi, wi rangga, wote Got nga pikul ik ei, ekit wangga, nuim ei, muł kona wak ropa mana ombo. Ui ei kən, Kraist mondək pilik korung wamp mbu, kuimp tepe ɬoporpə oła mondəmba. Wote, tən kont mułmun wamp mbu, akil tepe, Nuim ei ndi, kopa pol ila oła tangga, Nuim ei, oła waka ila kandəp təpun, wote ila nga Nuim ei kən, uł nga

kent nga mułmin. ¹⁸ Ei nga, ik kəł, pilik tin wamp ei ndi, wamp ti nukən, kai etkən ngui!

5

Nuim Ei Yant Omba Ei nga Tək Kun Etək Mułui!

¹ Angmən, uł mbə, rumbəł, muna ant mong, nant ila ekit omba ei? Tən ndi, enim wang ndupən mon ti, ropən ngui ngəngmin. ² Ei kən, en enim pilik pora ndurmin ni, Nuim ei nga omba, ant mong ei, kindəp wamp na ti, rumbuldi orum ni mel omba. ³ Wamp mbə ndi, nək mel, "Tən akup moləp, kai mondunmən, rui nəring," nək mułangina. Amp kangambuła ming pilik, kangambuła mbuł rorum ei mel, uł min ngən pi mbə, ekit om ei kən, mo rok ping mel, kapla mon! ⁴ Wote, enim angmən kəł, rumbəł ila mułi nambərmən ei nga, min ngən pimbə ekit omba ui ei, kindəp wamp na ni mel, enim təpa təndpa ui nəwangga mon! ⁵ Enim rəłang ila mormin wamp mbə, enim kona ant ei nga wamp mbə mormin. Tən kona rumbəł ei nga wamp kat mon! ⁶ Ei kən, tən wamp mat etmin ei mel, ur pi napəpən, mong rał makilpən, numan kundil nangga mułmən. ⁷ Kona rumbəł rorum ei kən, wamp ur petmin. Wote, rumbəł ila ku, nu kit nok, kekilip rok etmin. ⁸ Wote, tən wamp ei, rəłang ila mormin, ei nga tən nga numan ei piral nangga, mułmən. Wote tən nga mondpa pili uł ei kən, wamp numan ngui uł rał təpən, kumba ripa mel rapəpən, wote tən, Got ndi, yant omba etpa təmba uł ei, ronduł mundpən pilmin ei təpən, peng wəna kapa mel pakpən mułmin. ⁹ Got ndi,

elim nga popuł ent tən nangga nimba, mbi ropa ti nətətəm, mon! Tən, Got nga wamp etpa ti uł ei, Nuim Jisas Kraist kən kandəp təmin nimba, tən mbi ropa titim. ¹⁰ Wu ei, tən nga nindpa kurum uł puł ei, tən wamp kont mormən mbə kep, wamp kui mbə kep, elim tənggət yant om ei kən, rak ndupən mułmin nimba itim. ¹¹ Ei nga, akup etək mormin uł mbə mel, wamp ti ndi, ti etək, ronduł mundək, tək rapəndək itəi!

Man Ik Kai Mat

¹² Angmən, tən ndi, enim ik ti waldəp nənmən ei, enim wamp mormin ruk ting ila, wamp mat kongun ronduł mundək enmin mbə, tək ou ndəi. Wamp mbə, Nuim ei ndi, mbi ropa təpa, enim kən ronduł mondək, ik mbo indeing nimba, təpa mundrum. ¹³ Wamp mbə, enim nga nək, kongun etmin ei nga tək ou nduk, numan nguk itəi! Wamp mbə kən pora, min kan uł mbə etək mułui! ¹⁴ Angmən, tən ndi, enim kən ik ronduł mundəp nənmən ei, enim ndi, enimp mondung wamp mbə, nək kun mundək, mundimong eng wamp mbə, etək ronduł mundək, wening em wamp mbə, tək rapəndək, wamp mbə kən pora, raka nək mułui! ¹⁵ Wamp ti ndi, ti etpa kit mondum ndam, ḫəng etək ti nətəi! Rək rək ronduł mundək, wamp mbə kən pora, uł kai mbə mint itəi!

¹⁶⁻¹⁸ Rək rək numan kai piyangga molt, atinga rək rək rok, uł kit kai rał elpa elpa om mbila, Got kən angge nək təi! Got ndi, Jisas Kraist nga mbi ila, uł mbə mel iteing nimba pətəm. ¹⁹⁻²⁰ Mułnga Wingti nga ndip ei, rok kuməndi nəməndəi! Got

nga ik mong ronduł mbuł, pai nok nək ngung ndam, tək mbuł ngui ngəngəi! ²¹ Uł kəł pora kandkən, pilkən mbi ndukən, wote uł kai mbuł, ambulk gi ndəi! ²² Wote, uł kit mbila, runga etək mułui!

²³ Got ndi, tən mołęp kundmin nimba uł kai mbuł, mok ropa ngorum. Wu ei ndi, enim nga min kəng rał kən, mułnəgə ei kən, etpa wingti rundangga! Jisas Kraist yant om ei kən, enim kən nit ti, mułi nəmbułangga! ²⁴ Enim wi ropa titim wu ei ndi, uł mbuł mel endəmba. Ei nambuł emel, wu ei wu kun kai ei.

²⁵ Angmən, tən nga nəndək atinga rundəi!

²⁶ Got nga manga rapa tenda wamp mbuł kən, numan kai pendək ki təi! ²⁷ Na Nuim ei nga mbi ila, ik ronduł mundęp nənt ei, wamp mbuł pora, kəmp rok ngəi! ²⁸ Nuim Jisas Kraist nga wamp poł ti uł ei, enim kən kan piyangga!

**Got Nga Nambuha Ik Kai
The New Testament in the Melpa Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Melpa long Niugini**

Copyright © 1995 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Melpa

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Earlier edition was © 1965 British and Foreign Bible Society

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 9 Oct 2020

7aee00d3-bf61-5aa2-84a1-8318bf7d51e2